

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE CORPUL NAȚIONAL AL POLIȚIȘTILOR

BIROUL EXECUTIV CENTRAL

INFORMARE

Corpul Național al Polițiștilor vă informează că în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 725 din data de 07 septembrie 2017 a fost publicat **Ordinul nr. 107/2017 privind asistența juridică în Ministerul Afacerilor Interne și în unitățile, instituțiile și structurile din subordinea acestuia.**

Cele mai importante prevederi ale ordinului sunt:

1. **Exercitarea profesiei de consilier juridic în MAI și în unitățile, instituțiile și structurile subordonate.**

a. Așa după cum prevede Legea nr.514/2003, drepturile și interesele legitime ale statului, ale autorităților publice centrale, ale instituțiilor publice și de interes public sunt apărate de consilieri juridici aflați în raporturi de serviciu sau de muncă cu aceste entități (art.1).

Tot legea este cea care lămurește în privința statutului acestei categorii profesionale, făcând referire la consilierul juridic numit, care are statutul funcționarului, potrivit funcției și categoriei acesteia, respectiv la cel angajat în muncă, care are statut de salariat (art. 3).

În cadrul MAI și al unităților, instituțiilor și structurilor subordonate există mai multe categorii profesionale care exercită atribuții de asistență juridică: funcționari publici, polițiști - funcționari publici cu statut special, cadre militare în activitate și personal contractual.

Ca urmare, reglementarea internă stabilește cu precizie rolul (activitățile desfășurate - art. 2), încadrarea (persoana trebuie să ocupe un post de consilier juridic - art.3) și locul în care-și exercită profesia (în speță, structurile de asistență juridică -

art.4) consilierii juridici aflați în raporturi de serviciu sau de muncă cu entitățile MAI.

b. Textul reglementării interne face referire la personalul de sprijin al activității de asistență juridică [art.4 alin.(4)], având în vedere că legislația de nivel superior stabilește, inclusiv în seama instituțiilor publice, o serie de obligații care presupun exercitarea de atribuții procedurale (de ex., art. 163 CPCiv); de asemenea, pentru realizarea în bune condiții a asistenței juridice, sunt necesare o serie de activități cu caracter administrativ (implementarea unor informații în diferite sisteme informatice, ținerea unor evidențe, șamd) care sunt realizate de către același personal de sprijin. Dată fiind natura acestora, este evident, că exercitarea atribuțiilor enumerate nu presupune studii de licență în științe juridice.

2. **Încadrarea consilierilor juridici și statutul profesional al acestora**

Consilierul juridic ocupă un post, de execuție sau de conducere, căruia îi sunt asociate atribuții specifice asistenței juridice.

Postul ocupat nu reprezintă același lucru cu statutul profesional al consilierului juridic; acesta din urmă și competențele repartizate unității în care este încadrat sunt cele care determină setul complet de sarcini, îndatoriri și responsabilități ce revin consilierului juridic.

Fie că este consilier juridic într-o prefectură, într-o unitate de poliție sau unitate militară, persoana în cauză se supune statutului profesional și cadrului de funcționare al persoanei juridice în serviciul căreia se află sau cu care are raporturi de muncă.

Prin urmare, dincolo de Legea nr.514/2003, activitatea consilierului juridic, cu tot ce presupune (inclusiv drepturi și obligații), este guvernată și de dispozițiile statutare (Legea nr.188/1999, Legea nr.360/2002, Legea nr.80/1995) ori de cele ale legislației muncii (Legea nr.53/2003), respectiv de dispozițiile aplicabile unității, instituției ori structurii în care acesta este încadrat (OUG nr.30/2007, Legea nr.218/2002, OUG nr.104/2001, Legea nr.550/2004, Legea nr.340/2004, ș.a.m.d.). Starea de drept menționată rezultă explicit din Legea nr.514/2003,

atunci când acesta stabilește izvorul drepturilor și obligațiilor consilierului juridic (art.6).

Prin urmare, art.3 și 6 din ordin au la bază prevederile legale invocate; mai mult, întrucât legislația de nivel superior este suficient de clară pe acest subiect, considerăm că la art.6 alin.(1) din proiect este suficientă o prevedere generică, însă precisă cu privire la legislația relevantă aplicabilă.

Pe de altă parte, referirea la drepturi și obligații trebuie însoțită și de interdicții clare pentru consilierii juridici din MAI și unitățile, instituțiile și structurile subordonate acestuia (art.5 din proiect).

Însă, date fiind limitele unei reglementări cu caracter intern, interdicțiile stabilite au la bază două reguli:

- să nu fie tratate de actele normative de nivel superior ca posibile situații permise (este cazul, de exemplu, al consilierului juridic din MAI care, în fața instanței de judecată, poate reprezenta o persoană fizică în raport cu care are calitatea de „soț ori rudă până la gradul al doilea inclusiv” – art. 13 alin.2 din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă);

- să se circumscrie sintagmei „în slujba cărora se află” (prevăzută de Legea nr.514/2003), situație care, coroborată cu regimul general al incompatibilităților (prevăzută de Legea nr.161/2003), limitează sfera acordării asistenței juridice doar la entitățile MAI.

3. **Dreptul la asociere profesională**

Legea nr.514/2003 recunoaște (la art.5 și 20) dreptul consilierilor juridici de a constitui asociații profesionale; acesta derivă din dreptul constituțional al oricărui cetățean de a se putea „asocia liber (...) în alte forme de asociere” (art.40 din Constituția României, republicată).

Întrucât legea prevede o posibilitate, iar nu obligație, rezultă că desfășurarea activității de asistență juridică nu poate fi restricționată/ condiționată de apartenența la o formă de organizare profesională și, cu atât mai puțin, la o anumită organizație.

Ca urmare, textul art.6 alin.(2) din ordin reafirmă posibilitatea prevăzută de lege.

4. **Atribuțiile consilierului juridic**

Noua construcție a cadrului normativ intern nu mai împarte atribuțiile consilierilor juridici în funcție de apartenența la Direcția generală juridică din MAI sau la tipul entității MAI reprezentate (cu sau fără personalitate juridică).

Prin urmare, pe baza atribuțiilor generale prevăzute de ordinul ministrului, în regulamentul de organizare și funcționare a unității/instituției în care funcționează structura juridică vor fi stabilite atribuții specifice, adaptate domeniului de activitate și nivelului ierarhic la care acestea se exercită.

Tot astfel, plecând de la imperativul aplicării „în mod corespunzător” a legislației specifice profesiei de avocat, reglementarea internă propusă instituie o serie de reguli/principii care vor sta la baza acordării asistenței juridice:

- fermitate, onestitate, principialitate și concordanță cu legea, în ceea ce privește apărarea drepturilor și intereselor legitime ale entității MAI reprezentate (art.10 alin.1);

- respectarea dispozițiilor legale privitoare la interesele contrare în aceeași cauză sau în cauze conexe, ori la conflictul de interese (art.10 alin.2);

- autonomia profesională și lipsa oricărei îngrădiri sau presiuni de orice tip, ori eliminarea influenței rezultate din subordonarea ierarhică (art.11);

- garantarea dreptului la opinie profesională, respectiv exprimarea unor opinii contrare doar însoțite de o motivare scrisă (art.12);

- caracterul prealabil și consultativ al avizului pentru legalitate, motivarea scrisă a avizului cu observații sau negativ (art.13);

- condiționarea acordării avizului pentru legalitate de existența documentelor relevante la care se fac referiri, ori care au stat la baza sau justifică elaborarea actelor supuse avizării precum și de o perioadă de timp rezonabilă pentru studierea documentelor și a dispozițiilor legale incidente. (art.14 alin.1);

- clarificarea modalității în care se emit puncte de vedere la solicitările structurilor de specialitate din cadrul entităților MAI, referitoare la interpretarea dispozițiilor legale;

- clarificarea limitelor avizului, care nu include pronunțarea asupra aspectelor financiare, economice, tehnice sau de oportunitate (art.17 alin.1);

- existența unei împuterniciri de reprezentare (art.19).
- asigurarea asistenței juridice sau a continuității acesteia, în cazul entităților MAI în care nu există (fie și temporar) structură juridică (art.20 și 21);

5. **Ocuparea posturilor de consilier juridic doar după o evaluare profesională**

Întrucât ocuparea posturilor de consilier juridic are incidență asupra prevederilor statutare, rezultă că regulile de ocupare sunt cele stabilite pentru fiecare categorie profesională în parte (prin concurs sau examen, mutare, schimbare din funcție ș.a.m.d.).

Pe de altă parte însă, dincolo de îndeplinirea formală a condițiilor de ocupare a postului, este necesar să se determine și capacitatea concretă de a corespunde profesional; acest fapt poate fi constatat în urma unei evaluări profesionale, realizată de către o comisie numită în acest sens, anterior inițierii oricăror proceduri administrative din sfera managementului resurselor umane.

Pentru eliminarea arbitrariului și a oricăror suspiciuni legate de funcționarea comisiei de evaluare, se propune (regula) ca aceasta să aibă caracter permanent și să funcționeze la DGJ sau la instituțiile subordonate MAI care gestionează domeniile de activitate repartizate („inspectoratele generale/similare”); această repartizare ține seama de necesitatea încadrării în prevederile Legii nr.514/2003 și aplicării „în mod corespunzător” a legislației specifice profesiei de avocat, prin crearea unor forme de organizare a evaluării consilierilor juridici din MAI, pe ramuri sau domenii de activitate.

Există însă situații rezonabile care nu justifică parcurgerea unei astfel de proceduri, întrucât ar echivala cu o re-evaluare: în cazul celor care exercită atribuții de consilier juridic la o altă entitate a MAI și solicită mutarea, al absolvenților de „Drept” repartizați pe un post la MAI și al celor repuși în funcție (din postura de aflați la dispoziția instituției).

6. **Stagiul de pregătire profesională și definitivarea în profesie**

La debutul în profesie, consilierul juridic trebuie să

parcurgă o perioadă de stagiu de pregătire.

Regulile prevăzute de proiect sunt similare celor regăsite în diferitele statute ale organizațiilor profesionale care reprezintă interesele consilierilor juridici din România și se referă la:

- drepturile și obligațiile stagiului;
- durata stagiului (2 ani);
- efectivitatea stagiului, suspendarea și întreruperea perioadei de stagi;
- condițiile de desemnare a îndrumătorului, atribuțiile acestuia;
- organizarea activităților de stagi, prin întocmirea unui Program de îndrumare;
- întocmirea dosarului de stagi, care se depune la finalul perioadei la DGJ (pentru a fi utilizat în cadrul procedurilor de definitivare în profesie).

În vederea definitivării în profesie se instituie reguli referitoare la comisia pentru definitivarea în profesia de consilier juridic în cadrul entităților MAI; pentru a respecta principiile urmărite de lege, această comisie va fi unică, pentru toți consilierii juridici care activează în MAI, și să aibă un caracter permanent (argumentele referitoare la eliminarea arbitrariului și a oricăror suspiciuni legate de funcționarea comisiei aplicându-se și în acest caz).

7. **Evidențele specifice**

Pentru identificarea celor care exercită profesia de consilier juridic în MAI, se propune crearea unor evidențe pe suport de hârtie sau în format electronic, care să fie gestionate (în raport de apartenența la anumite entități) de DGJ, inspectoratele de armă/ similare și de instituțiile prefectului.

Datele înscrise în aceste evidențe rezultă din procedurile parcurse cu ocazia stagiului de pregătire și a definitivării în profesie.

Totodată, experiența aplicării Imai nr.1111/2005 a arătat că evidența activității trebuie să fie un instrument de lucru, de sprijin a activității consilierului juridic, iar nu o sarcină împovărătoare, mai importantă decât însăși asistența juridică.

Introducerea unor reguli flexibile de lucru este justificată cu atât mai mult cu cât, în anii recentți, au fost dezvoltate o serie de aplicații informatice care permit realizarea

scopului pentru care a fost instituită obligația ținerii unor evidențe; acestea sunt viabile indiferent de formă sau metoda de „stocare”, câtă vreme cuprind informații relevante ale activității juridice desfășurate de consilierul juridic.

De asemenea, din practică, s-a constatat necesitatea îndeplinirii formalității de constatare a calității de consilier juridic în fața instanțelor de judecată, context în care *pentru consilierii juridici din entitățile MAI se vor emite legitimații care să ateste calitatea de consilier juridic.*

BIROUL EXECUTIV CENTRAL

